

5G Bewonersplatform meet straling in Gooise Meren

'Data is het nieuwe 'goud' voor bedrijven'

Een groep mensen in het Gooi en omstreken maakt zich ernstige zorgen over de toename van elektromagnetische straling. Zeker nu het nieuwe, snelle netwerk 5G voor mobiel dataverkeer erbij is gekomen, neemt het verzet toe. Daarom is in Bussum, Naarden, Muiden en Muiderberg het bewonersplatform EMV (Elektromagnetische Velden) Gooise Meren actief, onder andere met het verrichten van metingen in deze plaatsen.

Bert-Jan van Oel
bvan.oel@mediahuis.nl

Bussum ■ Liselore Ammerlaan vervult een voortrektersrol in het platform. Aanvankelijk werkte ze als digitale strategieconsultant bij IBM om daarna als zelfstandige door te gaan. „In mijn werk als consultant stond de mens altijd centraal, maar op een gegeven moment ging ik mij afvragen of al die digitale technologieën, die zich in hoog tempo ontwikkelden, alleen maar voordeel opleveren. Ik zag al snel dat de komst van de smartphone ook veel schaduwkanten heeft. Met name op mentaal gebied, door de verandering in onze menselijke interactie en gedrag. Van de fysieke gezondheidsrisico's van het gebruik van al deze digitale devices, was ik mij toen nog nauwelijks bewust.”

De Muiderbergse ging zich verdiepen in de negatieve aspecten van straling door deze draadloze technologie en de daaruit voortkomende 'elektrosmog', zoals het wordt genoemd. Volgens een groep wetenschappers, specialisten en artsen wereldwijd is het gevaar op schade voor de gezondheid inmiddels aangetoond.

Ammerlaan kan talloze internationale onderzoeken overleggen waarin wordt aangegeven dat radiofrequente (RF) straling, naast

vermoeidheid, hoofdpijn, slaapproblemen en oorsuizen, ook autisme, depressies, DNA-schade en zelfs kanker kan veroorzaken. Overigens zijn er ook weer wetenschappers die dat tegenspreken.

In een in 2020 gepubliceerd adviesrapport van de Gezondheidsraad wordt gesteld dat de invloed van 5G op de gezondheid nog niet goed is onderzocht en de gezondheidsrisico's niet bekend zijn, maar dat een samenhang tussen blootstelling aan elektromagnetische velden en kanker, verminderde mannelijke vruchtbaarheid, slechtere zwangerschapuitkomsten en geboortefwijkingen niet uit te sluiten is.

Zonder debat

Ammerlaan: „Voor de goede orde: wij zijn niet tegen technologische vooruitgang maar wel vóór veilige en duurzame communicatietechnologie. Mijn probleem is dat 5G nu zomaar, zonder politiek maatschappelijk debat, vanuit economische belangen over ons wordt uitgerold. Data is het nieuwe 'goud' voor bedrijven. De veiling van de frequenties levert de overheid heel veel geld op. Daarbij wordt ons dataverbruik continu aangewakkerd onder het mom van: 'voor uw efficiëntie en gemak'. Geld gaat blijkbaar boven gezondheid. Wat dat betreft vergelijk ik het met asbest en roken. Pas na jaren werd erkend dat beide schadelijk waren

Liselore Ammerlaan: „Ik zag al snel dat de komst van de smartphone ook veel schaduwkanten heeft.”

voor de gezondheid. Ondertussen waren er al ernstige klachten ontstaan en zelfs mensen overleden.”

Gestapelde straling

Wie denkt dat 5G, de opvolger is van 2G, 3G en 4G heeft het mis, aldus Ammerlaan: „5G maakt gebruik van totaal nieuwe technologieën die nog meer data nog sneller kunnen versturen via specifieke op de individuele gebruiker gerichte databundels, dat heet 'beamforming'. De straling van 5G komt bovenop de reeds in gebruik zijnde frequenties. Daarom spreken we ook van gestapelde straling.”

Vanuit bezorgdheid hierover besloot Ammerlaan, samen met een groep inwoners van Gooise Meren, zelf metingen te gaan verrichten. Hoewel al een deel van de gemeente in kaart is gebracht, zijn ze op dit moment nog druk doende om de elektromagnetische stapelstraling met professionele apparatuur en volgens een strikt meetprotocol te meten. „Als je weet waar die zendmasten en antennes staan, constateer je dat ze zich vaak vlakbij woonwijken bevinden of op ouderencentra, kerken en private gebouwen zijn geplaatst. Van daaruit bestralen ze continu kinderdag-

verblijven, woningen en kantoren.” Het bewonersplatform vroeg plaatsgenoot prof.dr.ir. Michiel Haas, emeritus-hoogleraar Materials & Sustainability aan TU Delft en auteur van het boek 'Elektrostress en Gezondheid', om een reactie.

Ammerlaan: „Hij zei: 'Ik geloof dat jullie heel goed bezig zijn. De schadelijke effecten worden door de industrie en overheid al jarenlang gebagatelliseerd. Door bewustwording van deze schadelijkheid, kunnen er dingen gaan veranderen. Het in kaart brengen van de stralingsbelasting is een belangrijke stap op weg naar het beseft dat iets wat je niet ziet en niet voelt misschien toch schadelijk voor de gezondheid kan zijn.'”

Steuntje in de rug

Dat steuntje in de rug kon het platform goed gebruiken. Want, heeft Ammerlaan vastgesteld: „In Bussum, op de Huizerweg, hebben we bij een ouderencentrum in de buurt van een kinderdagverblijf erg hoge stralingspieken gemeten. Op andere plaatsen, onder meer op de Brinklaan recht tegenover de IJsfabriek, waar een aantal grote antennes op het dak staat, zijn die pieken echt idioot hoog. Maar je

komt, ook met een piekmeting, nooit aan de norm die de Nederlandse overheid hanteert. Die is vergeleken met andere landen de hoogste in de wereld.”

'Small cells'

Het is de bedoeling dat door het hele land ook nog 'small cells' (kleine antennes) in de openbare ruimte geplaatst worden. Om het mobiele bereik te verhogen, worden door telecomproviders onder meer op diverse hotspots als pleinen, treinstations, abri's, reclameborden, lantaarnpalen en gevels vele van deze mini-antennes geplaatst die onder andere voorzien zijn van wifi en dus ook straling uitzenden.

„Die 'small cells' vergaren overal data omdat ze ongeveer om de 50 meter geplaatst worden om bereik te houden. Dat betekent meteen ook dat in principe onze privacy in gevaar komt. Sensoren kennen we nu al van Rijkswaterstaat, zodat precies kan worden gezien waar files staan of hoeveel verkeer er dagelijks rijdt. Oké, dat is nog iets wat je nuttig kunt noemen. Maar het gevaar van misbruik van privégegevens neemt met 5G en deze 'small cells' wel serieus toe”, aldus Ammerlaan.

Het bewonersplatform heeft eind vorig jaar, op verzoek van de gemeente Gooise Meren, een uitgebreid adviesstuk geschreven over de effecten van 5G op de privacy, de gezondheid én op flora en fauna. Ook zijn er inmiddels gesprekken gevoerd met een aantal lokale

politici. Ammerlaan hoopt dat er zo gaandeweg meer bewustwording en urgentie gaat ontstaan. „Momenteel staan 5G en de risico's van straling nog steeds niet op de politieke agenda. Een van de adviezen die wij geven, is om in Gooise Meren een eigen antenne-

FOTO STUDIO KASTERMANS/ALEXANDER MARKS

beleid op te stellen. Baarn en Almere hebben bijvoorbeeld in hun antennebeleid staan dat zendmasten bij voorkeur niet in woonwijken, natuurgebieden en op monumenten mogen worden geplaatst.” De stralingsmetingen in deze regio op zijn te zien op emfkaart.nl

Nederland heeft een van de minst strenge stralingsnormen

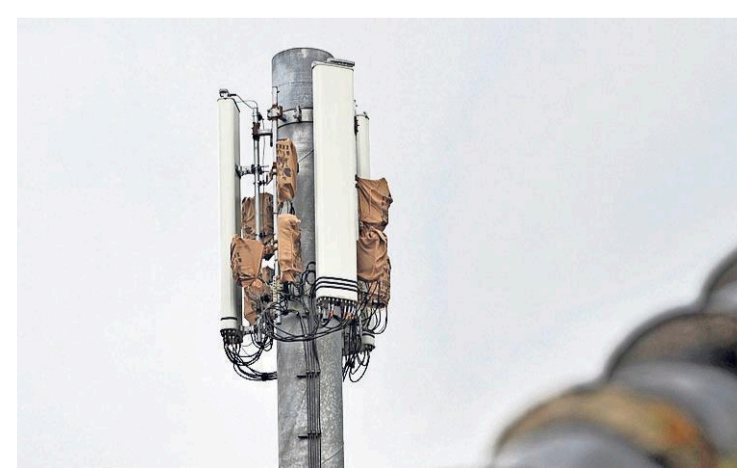
De Nederlandse overheid beroept zich op de internationale grenswaarden vastgesteld door het ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection). Standaard hanteert Nederland dezelfde richtlijn voor blootstelling aan elektromagnetische straling als onder meer Duitsland, Engeland, Zweden, Finland en Japan. Dat zijn de minst strenge normen ter wereld:

- Nederland 10 W/m² (Watt per vierkante meter)
- België 1,1 W/m² (factor 10 lager)
- Italië: 0,1 W/m² (factor 100 lager)
- China: 0,1 W/m² (factor 100 lager)

Rusland: 0,1 W/m² (factor 100 lager)

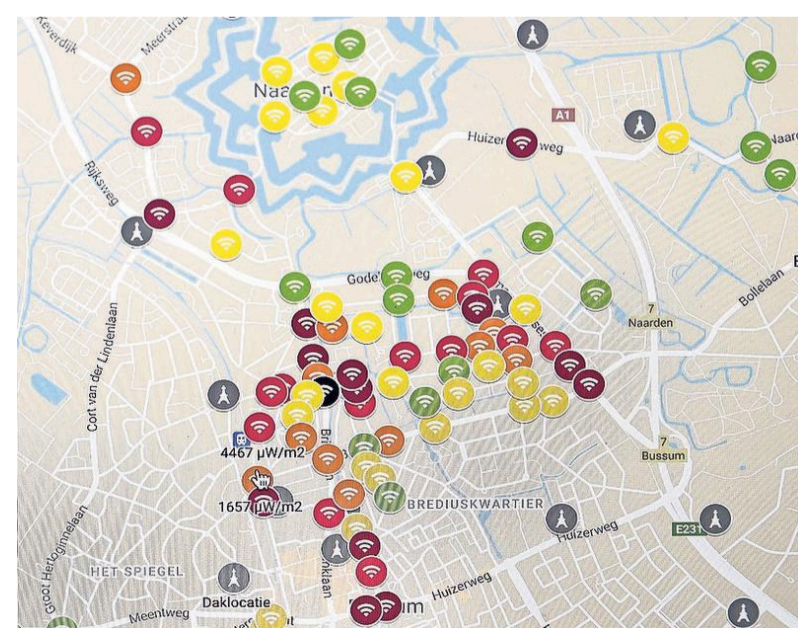
Bij T-Mobile staat 5G in grote delen van Nederland aan. T-Mobile geeft aan dat 90 procent van de Nederlanders woont in een gebied waar 5G-dekking is. KPN werkt aan een landelijk dekkend 5G-netwerk. Op de netwerkkaart van KPN is te zien dat 5G nog grotendeels is voorbehouden aan de Randstad.

VodafoneZiggo geeft aan dat 5G nu voor 80 procent van de bevolking beschikbaar is. Volgens de netwerkkaart is het bereik in het westen van het land een stuk beter dan in het oosten.

Een zendmast.

FOTO GOEDHEER FOTOGRAFIE

In Naarden-Vesting (boven) is de elektromagnetische straling relatief gering.

„ Wij zijn niet tegen technologische vooruitgang maar wel vóór veilige en duurzame communicatietechnologie

„ In Bussum hebben we bij een ouderencentrum in de buurt van een kinderdagverblijf erg hoge stralingspieken gemeten